

Krajowy Punkt Kontaktowy
PROGRAMÓW BADAWCZYCH UE

Rozwój kariery naukowej

Oferta 7. Programu Ramowego

Rozwój kariery naukowej:
o f e r t a
7. Programu Ramowego

Wersja druga — poprawiona zgodnie z zasadami
obowiązującymi w 2009 r.

Autorzy:

Publikacja została przygotowana przez pracowników KPK – Zespół ds. Mobilności

Anna Wiśniewska – Zastępca Dyrektora KPK

Wiesław Studencki – Koordynator Programu Szczegółowego POMYSŁY

Bogna Hryniszyn – Koordynator Programu Szczegółowego LUDZIE

Joanna Stalewska – Koordynator Programu Szczegółowego JRC

Piotr Bednarek – specjalista ds. prawnych

© Wszelkie prawa, włącznie z prawem do reprodukcji tekstów w całości lub w części,
w jakiegokolwiek formie – zastrzeżone.

Publikacja została sfinansowana ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

WSTĘP

Niniejsza publikacja adresowana jest do indywidualnych naukowców zainteresowanych rozwojem swojej kariery naukowej. Zawiera ona ogólny opis różnych form grantów, szkoleń i staży dostępnych w 7. Programie Ramowym. Jej podstawowym celem jest przybliżenie licznych możliwości programu oraz zachęcenie do skorzystania z najlepszej jego oferty w danym momencie Państwa kariery naukowej. Zapraszamy na strony internetowe Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE, na których prezentowane są szczegółowe i na bieżąco uaktualniane informacje.

Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych Unii Europejskiej (KPK) działa od 1999 roku przy Instytucie Podstawowych Problemów Techniki PAN. Utworzenie KPK to wynik konkursu ogłoszonego przez Komitet Badań Naukowych na realizację akcji informacyjno-szkoleniowych w związku z przystąpieniem Polski do 5. Programu Ramowego Badań i Rozwoju Technologicznego UE (1999–2002). Podobne zadania Minister Nauki powierzył KPK na okres realizacji kolejnych programów ramowych: 6PR (2002–2006) i obecnego 7PR (2007–2013).

Wszystkie działania KPK koncentrują się na realizacji głównego celu, jakim jest wspomaganie polskiego udziału w programach ramowych – kluczowym instrumencie finansowania badań Wspólnoty i realizowania europejskiej polityki naukowo-badawczej. KPK ściśle współpracuje z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Komisją Europejską, Parlamentem Europejskim oraz kluczowymi partnerami polskimi i zagranicznymi z obszaru B+R.

KPK wraz z 10 Regionalnymi Punktami Kontaktowymi finansowanymi przez MNiSW tworzy Sieć, w ramach której organizowane są dni informacyjne, konferencje, szkolenia i warsztaty na temat pozyskiwania środków unijnych na badania i rozwój. Szczególne znaczenie mają aspekty dotyczące przygotowywania i realizowania projektów, w tym projektów badawczo-szkoleniowych. Informacja o organizowanych imprezach znajduje się na stronach internetowych KPK.

Więcej informacji:

- ↳ Strona KPK _____ <http://www.kpk.gov.pl>
- ↳ E-mail _____ kpk@kpk.gov.pl
- ↳ Kontakt _____ <http://www.kpk.gov.pl/7pr/karieranaukowa/kontakt.html>

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
Podstawowe informacje o 7PR	5
Stypendia i granty: co dla kogo?.....	6
7PR: Program Szczegółowy POMYSŁY.....	8
Grant dla początkujących naukowców.....	9
Grant dla doświadczonych naukowców.....	10
7PR: Program Szczegółowy LUDZIE.....	11
Kształcenie początkowe naukowców	12
Współpraca przemysłu z nauką	13
Europejskie stypendium wyjazdowe.....	14
Europejski grant reintegracyjny.....	15
Międzynarodowe stypendium wyjazdowe	16
Międzynarodowy grant reintegracyjny	17
7PR: Infrastruktura badawcza	18
Dostęp do infrastruktury badawczej.....	19
7PR: Wspólnotowe Centrum Badawcze (JRC).....	20
Delegowany krajowy ekspert	21
Staże (praktyki) w instytutach badawczych JRC.....	22
Stypendium „kat. 20”	23
Stypendium „kat. 30”	24
Stypendium „kat. 40”	25
Warsztaty i zaawansowane szkolenia	26
O czym trzeba pamiętać przy pisaniu projektu	27
Gdzie znaleźć pomoc przed i w trakcie wyjazdu zagranicznego.....	28
Aspekty prawne	29
Zostań ewaluatorem projektów w 7PR.....	32
Praca w instytucjach europejskich	33
Gwarancja praw dla naukowców.....	34

PODSTAWOWE INFORMACJE o 7PR

7. Program Ramowy (2007–2013) jest **największym programem finansowania** badań naukowych i rozwoju technologicznego na poziomie europejskim. Jego budżet wynosi ponad 53 miliardy €. Stał się on podstawowym instrumentem wdrażania w życie idei Europejskiej Przestrzeni Badawczej (ERA) – wspólnego rynku badań i ścisłej współpracy naukowej na rzecz trwałego wzrostu gospodarczego i społecznego Europy.

Do podstawowych celów 7PR należy: wspieranie międzynarodowej współpracy naukowej w ważnych dla Europy obszarach; wzmacnianie potencjału ludzkiego poprzez zapewnienie wyższego poziomu edukacji i szkoleń, łatwiejszego dostępu do infrastruktury badawczej, zachęcanie naukowców do mobilności i rozwoju kariery naukowej; zintensyfikowanie dialogu między światem nauki i społeczeństwem europejskim w celu zwiększenia społecznego zaufania do nauki, polepszenie współpracy pomiędzy sektorem nauki i światem biznesu oraz rozpowszechnianie wiedzy uzyskanej w wyniku działalności badawczej, finansowanej ze środków publicznych.

7PR składa się z **kilku komponentów:**

Program Szczegółowy WSPÓŁPRACA	Realizacja dużych, międzynarodowych projektów badawczych w obszarach mających znaczenie dla rozwoju Europy.
Program Szczegółowy POMYSŁY	Realizacja najlepszych pomysłów przez najtęższe umysły naukowe, w ośrodkach europejskich.
Program Szczegółowy LUDZIE	Możliwość wzbogacenia kariery naukowej o etap międzynarodowy.
Program Szczegółowy MOŻLIWOŚCI	Wspieranie różnorodnych działań na rzecz rozwoju nauki, przemysłu i międzynarodowej współpracy Europy z całym światem.
WSPÓLNOTOWE CENTRUM BADAWCZE	Zaplecze badawcze Komisji Europejskiej dające szansę na realizację badań w kluczowych dla Europy dziedzinach.
Program EURATOM	Finansowanie badań jądrowych

Ogólne ramy i zasady programu zostały ustalone przez Radę i Parlament Europejski, a jego realizacją zajmuje się Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych KE. W ramach 7PR finansowane są projekty przygotowywane przez: (1) konsorcja składające się z kilku do kilkudziesięciu instytucji badawczych, przedsiębiorstw i innych zainteresowanych organizacji; (2) indywidualnych naukowców w uzgodnieniu z instytucją goszczącą; (3) pojedyncze organizacje. Projekty są składane po ogłoszeniu przez KE w Dzienniku Urzędowym i serwisie CORDIS zaproszeń do składania wniosków (*Calls for proposals*). Zawierają one zasady, terminy i budżet pojedynczych konkursów w danym obszarze lub akcji programu ramowego. Projekty wysyłane do KE podlegają ocenie merytorycznej dokonywanej przez grono międzynarodowych ekspertów wybieranych i zapraszanych przez KE. Od tej podstawowej reguły są wyjątki i głównie dotyczą one indywidualnych naukowców, którzy mają możliwość skorzystania z oferty projektów instytucji aplikujących o środki z programów ramowych.

Więcej informacji

↳ Strona KPK _____ <http://www.kpk.gov.pl>

↳ Strona KE _____ http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html

STYPENDIA I GRANTY: CO DLA KOGO? *

Doświadczenie naukowe	Typ projektu/stypendium	strona
student	JRC Staże (praktyki)	22
magister	Kształcenie początkowe naukowców	12
	Współpraca przemysłu z nauką	13
	Europejskie stypendium wyjazdowe	14
	Europejski grant reintegracyjny	15
	Międzynarodowe stypendium wyjazdowe	16
	Międzynarodowy grant reintegracyjny	17
	Dostęp do infrastruktury badawczej	19
	JRC Staże (praktyki)	22
	JRC Stypendium „kat. 30”	24
	JRC Stypendium „kat. 40”	25
doktorant	Kształcenie początkowe naukowców	12
	Współpraca przemysłu z nauką	13
	Europejskie stypendium wyjazdowe	14
	Europejski grant reintegracyjny	15
	Międzynarodowe stypendium wyjazdowe	16
	Międzynarodowy grant reintegracyjny	17
	Dostęp do infrastruktury badawczej	19
	JRC Staże (praktyki)	22
	JRC Stypendium „kat. 20”	23
	JRC Stypendium „kat. 30”	24

doktor doktor habilitowany	Grant dla początkujących naukowców	9
	Grant dla doświadczonych naukowców	10
	Kształcenie początkowe naukowców (tylko dr)	12
	Współpraca przemysłu z nauką	13
	Europejskie stypendium wyjazdowe	14
	Europejski grant reintegracyjny	15
	Międzynarodowe stypendium wyjazdowe	16
	Międzynarodowy grant reintegracyjny	17
	Dostęp do infrastruktury badawczej	19
	JRC Staże (praktyki)	22
	JRC Stypendium „kat. 30”	24
	JRC Stypendium „kat. 40”	25
doktor doktor habilitowany profesor	Grant dla doświadczonych naukowców	10
	Współpraca przemysłu z nauką	13
	Europejskie stypendium wyjazdowe	14
	Europejski grant reintegracyjny	15
	Międzynarodowe stypendium wyjazdowe	16
	Międzynarodowy grant reintegracyjny	17
	Dostęp do infrastruktury badawczej	19
	JRC Stypendium „kat. 40”	25

* Możliwości udziału w warsztatach JRC, podjęcia pracy jako delegowany krajowy ekspert w JRC oraz jako personel statutowy w instytucjach europejskich dostępne są również dla osób spoza sektora B+R.

7PR: PROGRAM SZCZEGÓŁOWY POMYSŁY (IDEAS)

Program wspiera najbardziej twórcze i nowatorskie pomysły we wszystkich dziedzinach wiedzy. Finansowane są badania poznawcze, pionierskie (*frontier research*), na granicy wiedzy, o wysokim ryzyku naukowym. Projekty, najlepiej interdyscyplinarne, powinny prowadzić do fundamentalnych odkryć, przełomowych wyników, a mogą obejmować badania zarówno podstawowe, jak i stosowane. Osobne projekty przeznaczone są dla naukowców początkujących i doświadczonych.

Programem zarządza Europejska Rada Badań (*European Research Council – ERC*) – pierwsza europejska instytucja wspierająca badania poznawcze. ERC składa się z niezależnej Rady Naukowej oraz agencji wykonawczej (*European Research Council Executive Agency – ERCEA*).

Rada Naukowa, w której zasiada 22 najwyższej rangi przedstawicieli europejskiego środowiska naukowego, określa rodzaj badań, które mają być finansowane, opracowuje roczny program prac, ustala procedurę oceny projektów, a także monitoruje wdrożenie programu z naukowego punktu widzenia.

Ogólne cechy programu

- ↳ projekty są inicjowane przez samych naukowców;
- ↳ jedynym kryterium oceny jest jakość naukowa projektu;
- ↳ wnioski składać mogą naukowcy z wszystkich krajów świata;
- ↳ badania muszą być prowadzone w instytucji europejskiej (w kraju członkowskim UE lub stowarzyszonym z UE).

Więcej informacji

- ↳ Strona KPK _____ <http://www.kpk.gov.pl/7pr/struktura/index.html>
- ↳ Strona KE _____ http://cordis.europa.eu/fp7/ideas/home_en.html
- ↳ Europejska Rada Badań _____ <http://erc.europa.eu>

W Programie POMYSŁY chodzi o to, by najtęższe umysły miały szansę na realizację swych najlepszych pomysłów. I by działo się to w Europie.

7PR – POMYSŁY

Grant dla początkujących naukowców (ERC Starting Grant)

Czemu to służy?

Grant pozwala stworzyć pierwszy niezależny zespół lub program badawczy i osiągnąć samodzielność naukową. We wniosku trzeba więc wykazać, że proponowane badania pomogą w uzyskaniu samodzielności badawczej i pozycji lidera zespołu.

Kto może aplikować?

Naukowiec ze stopniem doktora lub wyższym, jeśli od uzyskania dyplomu doktorskiego do dnia ogłoszenia konkursu minęło 3-8 lat. Pożądane jest autorstwo przynajmniej jednej publikacji bez udziału swego promotora. Jednak przed przygotowaniem projektu należy sprawdzić aktualne wymogi.

W jakiej dziedzinie?

Pomysły dotyczyć mogą wszystkich dziedzin wiedzy; wysoko cenione są projekty interdyscyplinarne.

Jak to działa?

Za przebieg projektu odpowiedzialny jest „główny badacz” – lider stworzonego przez siebie zespołu badawczego. W szczególnych przypadkach główny badacz może być jedynym wykonawcą projektu. Zarówno lider, jak i członkowie zespołu pochodzić mogą z dowolnego kraju świata. Projekt wykonywany jest w wybranej przez głównego badacza instytucji goszczącej (może to być instytucja macierzysta), która jednak musi znajdować się w kraju członkowskim UE lub stowarzyszonym. Instytucja goszcząca lidera i jego zespół zobowiązuje się do zapewnienia projektowi wszelkiego wsparcia. Udział w projekcie innych instytucji wymaga specjalnego uzasadnienia. Projekt może trwać do 5 lat.

Co jest finansowane?

Budżet projektu może dochodzić do 2 mln €. Można z niego pokryć koszty wynagrodzenia, badań, aparatury, odczynników, podróży, publikacji, opłat konferencyjnych, zleceń zewnętrznych, itp. oraz koszty pośrednie instytucji goszczącej.

Jak aplikować?

Wniosek przygotowuje zainteresowany naukowiec w porozumieniu z wybraną przez siebie instytucją goszczącą. Wniosek przesyła się do Komisji Europejskiej poprzez internetowy system EPSS, dostępny ze strony konkursu. Linki do wszystkich konkursów znajdują się na stronie:

<http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm>

Pod adresem każdego konkursu dostępne są wszystkie dokumenty niezbędne do przygotowania projektu.

Każdego roku planowane jest ogłoszenie jednego konkursu. Jedynym kryterium oceny projektu jest jakość naukowa: kwalifikacje głównego badacza, oryginalność pomysłu i poziom instytucji goszczącej. Ocena jest dwustopniowa.

7PR – POMYSŁY

Grant dla doświadczonych naukowców (ERC Advanced Investigator Grant)

Czemu to służy?

Granty wspierają najlepsze, innowacyjne projekty badawcze, przygotowane przez doświadczonych, samodzielnych naukowców, mających już praktykę w kierowaniu zespołem.

Kto może aplikować?

Naukowiec z liczącym się dorobkiem ostatnich 10 lat. Jednak przed przygotowaniem projektu należy sprawdzić aktualne wymogi.

W jakiej dziedzinie?

Pomysły dotyczyć mogą wszystkich dziedzin wiedzy; wysoko cenione są projekty interdyscyplinarne.

Jak to działa?

Za przebieg projektu odpowiedzialny jest „główny badacz” – lider stworzonego przez siebie zespołu badawczego. W szczególnych przypadkach główny badacz może być jedynym wykonawcą projektu. Zarówno lider, jak i członkowie zespołu pochodzić mogą z dowolnego kraju świata. Projekt wykonywany jest w wybranej przez głównego badacza instytucji goszczącej (może to być instytucja macierzysta), która jednak musi znajdować się w kraju członkowskim UE lub stowarzyszonym. Instytucja goszcząca lidera i jego zespół zobowiązuje się do zapewnienia projektowi wszelkiego wsparcia. Udział w projekcie innych instytucji wymaga specjalnego uzasadnienia. Projekt może trwać do 5 lat.

Co jest finansowane?

Budżet projektu może dochodzić do 2,5 mln € (wyjątkowo do 3,5 mln €). Można z niego pokryć koszty wynagrodzenia, badań, aparatury, odczynników, podróży, publikacji, opłat konferencyjnych, zleceń zewnętrznych, itp. oraz koszty pośrednie instytucji goszczącej.

Jak aplikować?

Wniosek przygotowuje zainteresowany naukowiec w porozumieniu z wybraną przez siebie instytucją goszczącą. Wniosek przesyła się do Komisji Europejskiej poprzez internetowy system EPSS, dostępny ze strony konkursu. Linki do wszystkich konkursów znajdują się na stronie:

<http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm>

Pod adresem każdego konkursu dostępne są wszystkie dokumenty niezbędne do przygotowania projektu.

Każdego roku planowane jest ogłoszenie jednego konkursu. Jedynym kryterium oceny projektu jest jakość naukowa: kwalifikacje głównego badacza, oryginalność pomysłu i poziom instytucji goszczącej. Ocena jest dwustopniowa.

7PR: PROGRAM SZCZEGÓŁOWY LUDZIE (PEOPLE)

Programy stypendialne w kolejnych programach ramowych przeszły długą i krętą drogę, od niewielkich form wspierania indywidualnych naukowców do dużego i ustrukturyzowanego programu badawczo-szkoleniowego „PEOPLE”, który stał się jednym z głównych filarów 7PR. Jego celem jest wzmocnienie – ilościowe i jakościowe – potencjału ludzkiego w obszarze nauki i techniki poprzez zwiększanie atrakcyjności Europy dla najlepszych naukowców, zachęcanie europejskich naukowców do pozostania na kontynencie, przyciąganie badaczy z całego świata oraz zainteresowanie młodych ludzi karierą naukową.

Przy realizacji projektów brane są pod uwagę oferowane warunki pracy oraz zasady rekrutacji w oparciu o zapisy Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu postępowania przy rekrutacji naukowców.

Program składa się z kilku akcji Marie Curie skierowanych do naukowców na różnych szczeblach kariery zawodowej oraz do instytucji badawczych i przedsiębiorstw zainteresowanych realizowaniem projektów badawczo-szkoleniowych.

Ogólne cechy programu

- ↳ działania adresowane są do osób, które ukończyły studia wyższe uprawniające do otwarcia przewodu doktorskiego;
- ↳ udział w poszczególnych akcjach zależy od długości doświadczenia naukowego liczonego od momentu ukończenia wyższych studiów magisterskich: początkujący naukowcy – do 4 lat stażu, doświadczeni – stopień doktora lub powyżej 4 lat stażu;
- ↳ program wspiera międzynarodową wymianę kadry naukowej, a także wymianę osób pomiędzy sektorami nauki i przemysłu;
- ↳ obszary i tematy badawcze proponowane są przez naukowców;
- ↳ działania otwarte są dla pracowników naukowych z krajów trzecich (np. Rosja, Meksyk);
- ↳ w projektach, oprócz prowadzenia badań naukowych, muszą być zawarte aspekty szkoleniowe wspomagające rozwój kariery zawodowej.

Więcej informacji

- ↳ Strona KPK _____ <http://www.kpk.gov.pl/7pr/struktura/index.html>
- ↳ Strona KE _____ http://cordis.europa.eu/fp7/mariecurieactions/home_en.html
<http://ec.europa.eu/research/mariecurieactions/index.htm>
- ↳ Europejska Karta i Kodeks _____ http://ec.europa.eu/euraxess/index_en.cfm?l1=0&l2=3

Program LUDZIE daje możliwość wzbogacenia kariery naukowej o etap międzynarodowy.

7PR–LUDZIE

Kształcenie początkowe naukowców (ITN– Marie Curie Initial Training Networks)

Czemu to służy?

Zadaniem sieci jest szkolenie początkujących naukowców i umożliwienie im dołączenia do europejskich zespołów badawczych oraz poprawy ich perspektyw zawodowych. Projekty składane są przez konsorcjum kilku instytucji (uczelni, instytutów badawczych przedsiębiorstw, MŚP) znajdujących się w różnych krajach członkowskich UE lub stowarzyszonych. Partnerzy proponują wspólny program szkoleniowy w wybranym obszarze: prace badawczo–szkoleniowe oraz kursy na temat przedsiębiorczości, własności intelektualnej, zarządzania projektami badawczymi, etyki, itp.

Kto może aplikować?

Działania są skierowane do naukowców, którzy w momencie rekrutacji mają mniej niż 5 lat doświadczenia naukowego (od momentu uzyskania tytułu magistra).

W jakiej dziedzinie?

Obszary i tematy badawcze proponowane są przez partnerów projektu, a naukowcy mają do wyboru tylko te instytucje, które ubiegały się i otrzymały dofinansowanie z UE.

Jak to działa?

- ↳ Instytucje uczestniczące w projekcie mogą przyjmować naukowców z całego świata.
- ↳ Początkujący naukowcy mogą prowadzić prace badawcze, w tym związane z doktoratem, przez okres od 3 do 36 miesięcy, zaś osoby ze stopniem doktora od 3 do 24 miesięcy. Badań nie można realizować w kraju pochodzenia ani w kraju, w którym naukowiec przebywał dłużej niż 12 miesięcy w ciągu ostatnich 3 lat (w momencie rekrutacji).
- ↳ Naukowcy, w tym spoza konsorcjum, mogą uczestniczyć w szkoleniach i konferencjach organizowanych przez partnerów danego projektu.

Co jest finansowane?

Każda instytucja biorąca udział w projekcie otrzymuje fundusze na pokrycie kosztów związanych z przyjazdem i zatrudnieniem naukowca, prowadzonymi przez niego pracami badawczymi oraz udziałem w szkoleniach i konferencjach.

- ↳ W przypadku naukowców prowadzących prace badawcze instytucja przyjmująca finansuje ich wynagrodzenie, koszty podróży, badań oraz udziału w szkoleniach i konferencjach.
- ↳ W przypadku naukowców przyjeżdżających tylko na szkolenie, partnerzy projektu mogą sfinansować całkowicie lub częściowo koszty podróży, pobytu i szkolenia.

Jak aplikować?

Indywidualni naukowcy mogą skorzystać z bazy projektów finansowanych przez KE, w której instytucje zamieszczają swoje oferty:

<http://ec.europa.eu/research/mariecurieactions/>

Zainteresowani naukowcy po znalezieniu odpowiedniej propozycji kontaktują się z wyznaczoną osobą, po czym przesyłają dokumenty i informacje zgodnie z wymaganiami danego partnera. Po zaakceptowaniu, instytucja jest zobowiązana do podpisania umowy z osobą przyjeżdżającą w celu prowadzenia badań, zgodnie z wymogami KE i obowiązującym w danym kraju prawem (nie ma takiego wymogu w przypadku udziału w szkoleniach, warsztatach czy konferencjach).

7PR–LUDZIE

Współpraca przemysłu z nauką (IAPP – Industry–Academia Partnerships and Pathways)

Czemu to służy?

Akcja ma na celu pobudzenie przepływu pracowników pomiędzy sektorem nauki i przemysłu, wspieranie długofalowego partnerstwa oraz zwiększenie wymiany wiedzy naukowo–technicznej. W projekcie opartym na wspólnym celu badawczym musi brać udział przynajmniej jedna instytucja z każdego sektora, a partnerzy muszą pochodzić przynajmniej z dwóch różnych krajów członkowskich lub stowarzyszonych z 7PR.

Kto może aplikować?

Działania są adresowane do pracowników (naukowców, doktorantów, menadżerów, pracowników technicznych) instytucji uczestniczących w projekcie, którzy na zasadzie oddelegowania mogą prowadzić prace w odmiennym sektorze. Partnerzy projektu mogą ponadto rekrutować doświadczonych naukowców z całego świata w celu prowadzenia uzupełniających prac badawczych i prowadzenia szkoleń.

W jakiej dziedzinie?

Obszary i tematy badawcze proponowane są przez partnerów projektu, a naukowcy mają do wyboru tylko te instytucje, które ubiegały się i otrzymały dofinansowanie z UE.

Jak to działa?

- ↳ Pracownicy z instytucji partnerskiej mogą pracować u partnera z odmiennego sektora przez okres od 2 do 24 miesięcy oraz brać udział w organizowanych szkoleniach.
- ↳ Ponadto, doświadczeni naukowcy (powyżej 4 lat doświadczenia naukowego lub osoby ze stopniem doktora) spoza konsorcjum mogą zostać zaproszeni do prac badawczych na okres od 12 do 24 miesięcy. Badań nie można realizować w kraju, w którym naukowiec przebywał dłużej niż 12 miesięcy w ciągu ostatnich 3 lat (w momencie rekrutacji).

Co jest finansowane?

Każda instytucja biorąca udział w projekcie otrzymuje fundusze na pokrycie kosztów związanych z przyjazdem i zatrudnieniem naukowca, prowadzonymi przez niego pracami badawczymi oraz udziałem w szkoleniach i konferencjach.

- ↳ W przypadku naukowców prowadzących prace badawcze instytucja przyjmująca finansuje wynagrodzenie, koszty podróży, badań oraz udziału w szkoleniach i konferencjach.
- ↳ W przypadku naukowców przyjeżdżających tylko na szkolenie, partnerzy projektu mogą sfinansować całkowicie lub częściowo koszty podróży, pobytu i szkolenia.

Jak aplikować?

Pracownicy instytucji uczestniczącej w projekcie są oddelegowywani do instytucji partnerskich zgodnie z zasadami przyjętymi przez konsorcjum. Naukowcy nie będący pracownikami instytucji biorących udział w projekcie mogą skorzystać z bazy projektów finansowanych przez KE, w której instytucje zainteresowane rekrutacją doświadczonych naukowców zamieszczają swoje oferty. Zainteresowani naukowcy aplikują bezpośrednio do wybranej instytucji.

<http://ec.europa.eu/research/mariecurieactions/>

7PR–LUDZIE

Europejskie stypendium wyjazdowe (IEF– Marie Curie Intra–European Fellowship for Career Development)

Czemu to służy?

Jest to indywidualny projekt badawczo–szkoleniowy umożliwiający doświadczonym naukowcom uzyskanie nowych umiejętności i kompetencji. Realizacja projektu powinna prowadzić do samodzielności badawczej i ułatwić (lub wzmocnić) kwalifikacje badacza jako lidera zespołu.

Kto może aplikować?

Naukowiec ze stopniem doktora lub co najmniej 4–letnim stażem pracy badawczej (liczonym od momentu uzyskania tytułu magistra).

Projekt adresowany jest do naukowców pracujących w krajach członkowskich UE lub stowarzyszonych z 7PR. Projektu nie można realizować w kraju, w którym naukowiec przebywał dłużej niż 12 miesięcy w ciągu ostatnich 3 lat (przed terminem zamknięcia konkursu).

W jakiej dziedzinie?

Projekty dotyczyć mogą wszystkich dziedzin wiedzy; wysoko cenione są projekty interdyscyplinarne oraz międzysektorowe.

Jak to działa?

Projekt realizowany jest w instytucji kraju członkowskiego UE lub stowarzyszonego z 7PR, przez okres od 12 do 24 miesięcy.

Co jest finansowane?

Instytucja biorąca udział w projekcie otrzymuje fundusze na pokrycie kosztów związanych z przyjazdem i zatrudnieniem naukowca (w tym wynagrodzenie), jego szkoleniem, prowadzonymi pracami badawczymi, zarządzaniem projektem oraz kosztów pośrednich.

Komisja Europejska zaleca wypłacanie świadczeń należnych naukowcowi na podstawie umowy o pracę (zgodnie z obowiązującym w danym kraju prawem), włącznie z ubezpieczeniem społecznym.

Jak aplikować?

Wniosek przygotowuje zainteresowany naukowiec w porozumieniu z wybraną przez siebie instytucją przyjmującą. Wniosek przesyła się do Komisji Europejskiej poprzez internetowy system EPSS, dostępny ze strony konkursu. Linki do wszystkich konkursów znajdują się na stronie:

<http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm>

Pod adresem każdego konkursu dostępne są wszystkie dokumenty niezbędne do przygotowania projektu.

7PR–LUDZIE

Europejski grant reintegracyjny (ERG – Marie Curie European Reintegration Grant)

Czemu to służy?

Grant ma na celu wsparcie reintegracji naukowca w kraju członkowskim UE lub stowarzyszonym z 7PR (także w kraju pochodzenia naukowca), po zakończeniu szkolenia w ramach projektu Marie Curie. Projekt powinien być kontynuacją badań prowadzonych w ramach poprzedniego grantu Marie Curie.

Kto może aplikować?

Naukowiec ze stopniem doktora lub co najmniej 4–letnim stażem pracy badawczej (liczonym od momentu uzyskania tytułu magistra).

Projekt przeznaczony jest dla naukowców z krajów członkowskich UE lub stowarzyszonych, którzy przez co najmniej 18 miesięcy korzystali z ofert szkoleniowych Marie Curie 7PR lub poprzednich programów ramowych.

W jakiej dziedzinie?

Projekty dotyczyć mogą wszystkich dziedzin wiedzy; wysoko cenione są projekty interdyscyplinarne oraz międzysektorowe.

Jak to działa?

Wniosek należy przygotować w porozumieniu z instytucją, w której realizowany będzie projekt. Grant obejmuje 2–3 pierwsze lata planowanej współpracy, w ramach której instytucja powinna zawrzeć z naukowcem umowę o pracę. Projekt powinien rozpocząć się najpóźniej 12 miesięcy po zakończeniu poprzedniego projektu Marie Curie.

Co jest finansowane?

Grant, w postaci kwoty ryczałtowej przyznawanej maksymalnie na 3 lata, można wykorzystać na pokrycie kosztów wynagrodzenia naukowca, jego udziału w konferencjach i szkoleniach, wynagrodzenia techników i innych naukowców zaangażowanych w projekcie, kosztów podróży, szkoleń, patentów, publikacji czy zakupu odczynników.

Jak aplikować?

Wniosek przygotowuje zainteresowany naukowiec w porozumieniu z wybraną przez siebie instytucją przyjmującą. Wniosek przesyła się do Komisji Europejskiej poprzez internetowy system EPSS, dostępny ze strony konkursu. Linki do wszystkich konkursów znajdują się na stronie:

<http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm>

Pod adresem każdego konkursu dostępne są wszystkie dokumenty niezbędne do przygotowania projektu.

Wniosek można złożyć najwcześniej na 1 rok przed zakończeniem bieżącego projektu Marie Curie i nie później niż 6 miesięcy po jego zakończeniu.

7PR–LUDZIE

Międzynarodowe stypendium wyjazdowe (IOF – Marie Curie International Outgoing Fellowship for Career Development)

Czemu to służy?

Projekt jest skierowany do doświadczonych naukowców zainteresowanych wzmocnieniem międzynarodowego wymiaru swojej kariery naukowej poprzez prowadzenie badań w uznanych, pozaeuropejskich instytucjach badawczych.

Kto może aplikować?

Naukowiec ze stopniem doktora lub co najmniej 4–letnim stażem pracy badawczej (liczonym od momentu uzyskania tytułu magistra).

Grant przeznaczony jest dla naukowców z krajów członkowskich UE lub stowarzyszonych z 7PR. Projektu nie można realizować w kraju, w którym naukowiec przebywał dłużej niż 12 miesięcy w ciągu ostatnich 3 lat (przed terminem zamknięcia konkursu).

W jakiej dziedzinie?

Projekty dotyczyć mogą wszystkich dziedzin wiedzy; wysoko cenione są projekty interdyscyplinarne oraz międzysektorowe.

Jak to działa?

Projekt trwa 2–3 lata i realizowany jest w dwóch etapach. Etap pierwszy (wyjazdowy) trwa od 12 do 24 miesięcy i obejmuje prowadzenie badań w instytucji kraju trzeciego (innego niż kraj członkowski UE lub stowarzyszony). Etap drugi (powrotny) wymaga powrotu do Europy i realizowany jest w instytucji kraju członkowskiego UE lub stowarzyszonego. Obejmuje 12–miesięczną kontynuację prowadzonych badań. Instytucją odpowiedzialną za realizację całego przedsięwzięcia jest ta instytucja, w której realizowany będzie etap powrotny, przy czym nie musi to być instytucja, z którą naukowiec był związany przed rozpoczęciem projektu.

Co jest finansowane?

Instytucje biorące udział w projekcie otrzymują fundusze na pokrycie kosztów związanych z przyjazdem i zatrudnieniem naukowca (w tym wynagrodzenie), jego szkoleniem, prowadzonymi pracami badawczymi, zarządzaniem projektem oraz kosztów pośrenich.

Komisja Europejska zaleca wypłacanie świadczeń należnych naukowcowi na podstawie umowy o pracę (zgodnie z obowiązującym w danym kraju prawem), włącznie z ubezpieczeniem społecznym.

Jak aplikować?

Wniosek przygotowuje zainteresowany naukowiec w porozumieniu z wybranymi przez siebie instytucjami przyjmującymi. Wniosek przesyła się do Komisji Europejskiej poprzez internetowy system EPSS, dostępny ze strony konkursu. Linki do wszystkich konkursów znajdują się na stronie:

<http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm>

Pod adresem każdego konkursu dostępne są wszystkie dokumenty niezbędne do przygotowania projektu.

7PR – LUDZIE

Międzynarodowy grant reintegracyjny (IRG – Marie Curie International Reintegration Grant)

Czemu to służy?

Grant ma na celu zachęcenie doświadczonych, europejskich naukowców prowadzących badania poza Europą, do powrotu na kontynent i kontynuację badań w europejskich placówkach naukowych lub przedsiębiorstwach.

Kto może aplikować?

Naukowiec ze stopniem doktora lub co najmniej 4–letnim stażem pracy badawczej (liczonym od momentu uzyskania tytułu magistra).

Grant przeznaczony jest dla naukowców z krajów członkowskich UE lub stowarzyszonych z 7PR, którzy przez co najmniej 3 ostatnie lata przed datą zamknięcia konkursu prowadzili prace badawcze poza krajami członkowskimi UE lub stowarzyszonymi. Możliwość aplikowania jest otwarta także dla tych naukowców, którzy w okresie 3 lat przed datą zamknięcia konkursu pracowali naukowo na terenie Europy nie dłużej niż 12 miesięcy (w sumie).

W jakiej dziedzinie?

Projekty dotyczyć mogą wszystkich dziedzin wiedzy; wysoko cenione są projekty interdyscyplinarne oraz międzysektorowe.

Jak to działa?

Wniosek należy przygotować w porozumieniu z instytucją, w której realizowany będzie projekt. Grant obejmuje 2–4 pierwsze lata planowanej współpracy, w ramach której instytucja powinna zawrzeć z naukowcem umowę o pracę.

Co jest finansowane?

Grant, w postaci kwoty ryczałtowej przyznawanej maksymalnie na 4 lata, można wykorzystać na pokrycie kosztów wynagrodzenia naukowca, jego udziału w konferencjach i szkoleniach, wynagrodzenia techników i innych naukowców zaangażowanych w projekt, kosztów podróży, szkoleń, patentów, publikacji czy zakupu odczynników.

Jak aplikować?

Wniosek przygotowuje zainteresowany naukowiec w porozumieniu z wybraną przez siebie europejską instytucją przyjmującą. Wniosek przesyła się do Komisji Europejskiej poprzez internetowy system EPSS, dostępny ze strony konkursu. Linki do wszystkich konkursów znajdują się na stronie:

<http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm>

Pod adresem każdego konkursu dostępne są wszystkie dokumenty niezbędne do przygotowania projektu.

7PR – INFRASTRUKTURA BADAWCZA

Program ma zapewnić jak najlepsze wykorzystanie i rozwój infrastruktur badawczych w Europie, zwłaszcza szerszy dostęp naukowców do istniejących infrastruktur: laboratoriów, obserwatoriów, banków i baz danych, specjalistycznych archiwów, bibliotek i zbiorów; również do infrastruktury informatycznej: sieci komunikacji, superkomputerów, repozytoriów.

Wiele projektów „infrastrukturalnych” umożliwi naukowcom – niezależnie od ich wieku i stopnia naukowego – bezpłatne przeprowadzenie badań w najlepszych laboratoriach, czy dostęp do wyjątkowych, specjalistycznych zbiorów. Instytuty uczestniczące w projektach typu „działania integracyjne” przeznaczają część funduszy na pokrycie naukowcom z innego kraju kosztów nie tylko badań, ale także podróży i pobytu (do 3 miesięcy). Gdy przyjazd nie jest konieczny, można wysłać próbki do laboratorium lub otrzymać materiał referencyjny. Możliwe jest też pokrycie kosztów elektronicznego dostępu do zasobów.

Więcej informacji

↪ Strona KPK _____ <http://www.kpk.gov.pl/7pr/struktura/index.html>

↪ Strona KE _____ http://cordis.europa.eu/fp7/capacities/research-infrastructures_en.html

Szansa na bezpłatne wykonanie badań w najlepszych europejskich ośrodkach. I dostęp do najlepszych zbiorów.

DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY BADAWCZEJ

Czemu to służy?

Chodzi o ułatwienie naukowcom dostępu do najlepszych europejskich infrastruktur, a jednocześnie pełniejsze wykorzystanie laboratoriów, aparatury, zasobów informatycznych, itp. Konsorcjum kilku lub kilkunastu infrastruktur składa wnioski o dofinansowanie projektu, którego koniecznym elementem jest udzielanie wsparcia uczonym, zainteresowanym przeprowadzeniem badań w jednej (lub kilku) z instytucji tworzących konsorcjum. Granty zapewniają naukowcom bezpłatne przeprowadzenie badań.

Kto może aplikować?

Każdy naukowiec zainteresowany skorzystaniem z usług infrastruktur badawczych dofinansowanych z programów ramowych.

W jakiej dziedzinie?

Potencjalnie – w każdej, ponieważ wszystkie europejskie infrastruktury badawcze są uprawnione do ubiegania się o projekty. W praktyce jednak naukowcy mają do wyboru tylko dziedziny zgodne ze specjalnością instytucji realizujących projekty.

Jak to działa?

Konsorcjum projektu ogłasza w periodykach naukowych i w internecie o otwarciu swych laboratoriów (czy zbiorów) dla zainteresowanych naukowców z zagranicy oraz o warunkach korzystania z nich. Naukowcy kontaktują się bezpośrednio z infrastrukturą.

Co jest finansowane?

Naukowcy korzystający z dostępu do infrastruktur mogą liczyć na pokrycie kosztów podróży i pobytu (do 3 miesięcy) oraz bezpłatne wykonanie badań. Podróż nie zawsze jest konieczna: można wysłać próbki do laboratorium lub otrzymać materiał referencyjny. Możliwe jest też uzyskanie bezpłatnego elektronicznego dostępu do zasobów.

Jak aplikować?

Zainteresowani naukowcy kontaktują się bezpośrednio z wyznaczoną osobą w wybranej infrastrukturze i ustalają warunki oraz termin dostępu. Informacja o projektach dostępna jest na stronach:

↳ projekty finansowane z 6. Programu Ramowego:

<http://cordis.europa.eu/infrastructures/projects.htm>

↳ projekty finansowane z 7. Programu Ramowego (pierwsze projekty rozpoczęły się w 2009 r.):

http://cordis.europa.eu/fp7/capacities/research-infrastructures_en.html

7PR: WSPÓLNOTOWE CENTRUM BADAWCZE (JRC)

Wspólnotowe Centrum Badawcze (*Joint Research Centre – JRC*) jest jedną z Dyrekcji Generalnych Komisji Europejskiej z siedzibą w Brukseli. Misją JRC jest zapewnienie, zgodnie z potrzebami klientów – instytucjom europejskim, zwłaszcza Komisji Europejskiej – wsparcia naukowego i technicznego dla koncepcji, rozwoju i monitorowania polityki Unii Europejskiej. Centrum utrzymuje szerokie kontakty z organizacjami badawczymi, uniwersytetami i przemysłem w krajach członkowskich UE, w ramach umów, wspólnych projektów i sieci badawczych.

Pełniąc rolę zaplecza badawczego Komisji Europejskiej, JRC prowadzi badania w szerokim zakresie i skupia się na kluczowych, również dla naszego kraju, obszarach badawczych, takich jak zdrowie, środowisko, zrównoważony rozwój, szeroko rozumiane bezpieczeństwo. W swoich działaniach odpowiada na pojawiające się wyzwania, ale też zagrożenia, pracując nad tworzeniem wzorców i standardów europejskich.

Centrum składa się z siedmiu instytutów badawczych oferujących pracę czasową, stypendia, staże oraz szkolenia:

- ↳ Geel, Belgia – **Instytut Materiałów Odniesienia i Pomiarów**
IRMM – *The Institute for Reference Materials and Measurements*
<http://irmm.jrc.cec.eu.int/>
- ↳ Ispra, Włochy – **Instytut Ochrony i Bezpieczeństwa Obywateli**
IPSC – *The Institute for the Protection and Security of the Citizen*
<http://ipsc.jrc.cec.eu.int/>
- ↳ Ispra, Włochy – **Instytut Środowiska i Zrównoważonego Rozwoju**
IES – *The Institute for Environment and Sustainability*
<http://ies.jrc.cec.eu.int/>
- ↳ Ispra Włochy – **Instytut Zdrowia i Ochrony Konsumenta**
IHCP – *The Institute for Health and Consumer Protection*
<http://ihcp.jrc.cec.eu.int/>
- ↳ Karlsruhe, Niemcy – **Instytut Pierwiastków Transuranowych**
ITU – *The Institute for Transuranium Elements*
<http://itu.jrc.cec.eu.int/>
- ↳ Petten, Holandia – **Instytut Energii**
IE – *The Institute for Energy*
<http://ie.jrc.cec.eu.int/>
- ↳ Sewilla, Hiszpania – **Instytut Perspektywistycznych Studiów Technologicznych**
IPTS – *The Institute for Prospective Technological Studies*
<http://ipts.jrc.cec.eu.int/>

Więcej informacji:

- ↳ Strona KPK _____ <http://www.kpk.gov.pl/7pr/struktura/index.html>
- ↳ Strona Dyrekcji Generalnej JRC _____ <http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm>
- ↳ Strona z konkursami _____ <http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm?id=3720&lang=en>

JRC to zaplecze badawcze Komisji Europejskiej, dające indywidualnym naukowcom szansę na realizację badań w kluczowych dla Europy dziedzinach.

7PR– JRC

Delegowany krajowy ekspert (SNE – Seconded National Expert)

Czemu to służy?

Delegowany krajowy ekspert ma służyć Komisji Europejskiej swoją wiedzą i doświadczeniem zawodowym, w obszarach, które wymagają opracowania potrzebnych ekspertyz.

Kto może aplikować?

Stanowisko mogą objąć przedstawiciele administracji publicznej, instytucji naukowych, organizacji sektora badawczego, sektora prywatnego lub non–profit, pochodzący z krajów członkowskich UE. Ponadto eksperci z krajów kandydujących, stowarzyszonych oraz organizacji międzynarodowych.

W jakiej dziedzinie?

W 7. Programie Ramowym działania JRC skupiają się wokół następujących kluczowych obszarów badawczych: żywność, produkty chemiczne, zdrowie, środowisko, zrównoważony rozwój, szeroko rozumiane bezpieczeństwo, analizy techno–ekonomiczne, materiały odniesienia i pomiarów, zapobieganie oszustwom finansowym.

Jak to działa?

W czasie oddelegowania ekspert pozostaje formalnie pracownikiem organizacji, w której jest zatrudniony w kraju. Pracodawca powinien zapewnić oddelegowanemu pracownikowi wypłatę miesięcznego wynagrodzenia przez cały okres oddelegowania oraz stanowisko pracy po powrocie.

Delegowany ekspert nie musi być naukowcem. Jest to stanowisko pracy czasowej, na którym przygotowuje się ekspertyzy i dokumenty związane z badaniami wykonywanymi w danym instytucie JRC.

Czas oddelegowania eksperta nie może być krótszy niż 6 miesięcy i nie dłuższy niż 24 miesiące. W uzasadnionych przypadkach czas oddelegowania może zostać przedłużony maksymalnie do 48 miesięcy całego okresu oddelegowania (4 lata).

Co jest finansowane?

W trakcie oddelegowania, oprócz wynagrodzenia w kraju, ekspert otrzymuje dietę dzienną, dodatkowe wynagrodzenie związane ze zmianą miejsca pobytu, zwrot kosztów podróży oraz pokrycie kosztów szkoleń wynikających z przebiegu pracy w trakcie oddelegowania.

Jak aplikować?

Rekrutacja kandydatów na stanowisko SNE odbywa się w drodze konkursów ogłaszanych na stronach internetowych poszczególnych instytutów JRC. W opisie konkursu można znaleźć szczegółowe informacje o proponowanym stanowisku i wymaganych dokumentach, formularz aplikacyjny oraz kontakt do osób zajmujących się sprawami administracyjnymi i naukowymi. Formularz aplikacyjny wraz z wymaganymi dokumentami oraz listą publikacji należy wysłać zawsze do osoby kontaktowej ds. administracyjnych. W przypadku ogłoszenia konkursów otwartych na stanowisko delegowanego krajowego eksperta, aplikacje można przysyłać do instytutów przez cały rok. W przypadku równoległej publikacji konkursu na stanowisko SNE w JRC na stronie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW), aplikowanie powinno odbywać się zgodnie z krajową procedurą delegowania ekspertów krajowych.

7PR – JRC

Staże (praktyki) w instytutach badawczych JRC (In-service training)

Czemu to służy?

Podjęcie stażu w instytutach badawczych JRC umożliwia pogłębienie wiedzy zdobytej podczas studiów lub dotychczasowej pracy, zdobycie nowej wiedzy i doświadczenia w najlepszych europejskich ośrodkach badawczych, jak również daje możliwość przygotowania pracy magisterskiej lub doktorskiej.

Kto może aplikować?

Studenci i absolwenci studiów wyższych i doktoranckich z krajów członkowskich UE, krajów kandydujących oraz krajów stowarzyszonych z programem ramowym. W szczególnych przypadkach zaakceptowanych przez Dyrektora Generalnego JRC, możliwe jest przyjęcie na staż kandydatów z innych krajów.

W jakiej dziedzinie?

W 7. Programie Ramowym działania JRC skupiają się wokół następujących obszarów badawczych: żywność, produkty chemiczne, zdrowie, środowisko, zrównoważony rozwój, szeroko rozumiane bezpieczeństwo, analizy techno-ekonomiczne, materiały odniesienia i pomiarów, zapobieganie oszustwom finansowym.

Jak to działa?

Możliwe są trzy rodzaje praktyk:

1. Praktyka związana z przygotowaniem pracy magisterskiej lub doktorskiej. Cel praktyki musi być bezpośrednio związany z obszarem tematycznym przygotowywanej pracy.
2. Praktyka dla osób, które chcą zdobyć doświadczenie zawodowe po uzyskaniu dyplomu uczelni wyższej lub stopnia doktora.
3. Praktyka dla osób, których program studiów przewiduje obowiązkowe elementy współpracy z przemysłem.

Minimalny czas trwania praktyki wynosi 3 miesiące, maksymalny – 12 miesięcy. W uzasadnionych przypadkach praktyka może zostać przedłużona maksymalnie o 12 miesięcy.

Co jest finansowane?

W trakcie stażu praktykant otrzymuje miesięczne wynagrodzenie oraz zwrot kosztów podróży.

Jak aplikować?

Rekrutacja na staże odbywa się w drodze konkursów ogłaszanych przez poszczególne instytuty JRC na ich stronach internetowych. Ogłoszenie każdego konkursu zawiera: opis projektu wraz z numerem referencyjnym; preferowany rodzaj praktyki (1, 2, 3); wymagane kwalifikacje i dokumenty; formularz aplikacyjny; termin składania wniosku oraz sposób złożenia dokumentów (e-mail, poczta). W formularzu aplikacyjnym obowiązkowe jest wskazanie numeru referencyjnego projektu, którego dotyczy staż i przesłanie go wraz z innymi wymaganymi dokumentami do osoby kontaktowej podanej przy ogłoszonym konkursie. Osoby aplikujące o staż w instytutach JRC proszone są o dołączenie do dokumentów aplikacyjnych dokumentu potwierdzającego znajomość języka obcego, zadeklarowaną w formularzu aplikacyjnym.

7PR – JRC

Stypendium „kat. 20”

Czemu to służy?

Stypendium ma na celu zwiększenie możliwości szkoleniowych i mobilności naukowców.

Stypendia oferowane są naukowcom zainteresowanym uczestnictwem w zaawansowanych pracach badawczych prowadzonych przez instytuty JRC.

Kto może aplikować?

Doktoranci z krajów członkowskich UE, krajów stowarzyszonych lub kandydujących, w tym rezydenci przebywający od co najmniej 5 lat w jednym z krajów członkowskich UE.

Kandydat ma obowiązek przedstawić potwierdzenie rozpoczęcia studiów doktoranckich.

Kandydat na stypendium „kat. 20” jest zobowiązany do uzyskania wstępnej zgody opiekuna naukowego na aplikowanie o stypendium.

W jakiej dziedzinie?

W 7. Programie Ramowym działania JRC skupiają się wokół następujących obszarów badawczych: żywność, produkty chemiczne, zdrowie, środowisko, zrównoważony rozwój, szeroko rozumiane bezpieczeństwo, analizy techno–ekonomiczne, materiały odniesienia i pomiarów, zapobieganie oszustwom finansowym.

Jak to działa?

Prace prowadzone są przy konkretnym projekcie badawczym, realizowanym w danym instytucie JRC. W trakcie trwania stypendium doktorant może uczestniczyć w niezbędnych szkoleniach i kursach językowych, jeśli jest to uzasadnione przebiegiem stypendium. Minimalny czas trwania stypendium to 12 miesięcy, maksymalny – 36 miesięcy.

Co jest finansowane?

Stypendysta otrzymuje miesięczne wynagrodzenie oraz zwrot kosztów podróży.

Jak aplikować?

Rekrutacja odbywa się w drodze konkursów ogłaszanych przez poszczególne instytuty JRC na ich stronach internetowych. Ogłoszenie każdego konkursu zawiera: opis projektu wraz z numerem referencyjnym; wymagane kwalifikacje i dokumenty, formularz aplikacyjny; termin składania wniosku oraz sposób złożenia dokumentów (e-mail, poczta).

W formularzu aplikacyjnym obowiązkowe jest wskazanie numeru referencyjnego projektu, którego dotyczy stypendium i przesłanie go wraz z innymi wymaganymi dokumentami do osoby kontaktowej podanej przy ogłoszonym konkursie.

7PR – JRC

Stypendium „kat. 30”

Czemu to służy?

Stypendium ma na celu zwiększenie możliwości szkoleniowych i mobilności naukowców w całym okresie rozwoju ich kariery zawodowej. Stypendia oferowane są naukowcom zainteresowanym uczestnictwem w zaawansowanych pracach badawczych prowadzonych przez instytuty JRC.

Kto może aplikować?

Naukowiec ze stopniem doktora lub posiadający minimum 5 lat doświadczenia na poziomie stopnia magistra, z kraju członkowskiego UE, stowarzyszonego lub kandydującego oraz rezydenci przebywający od co najmniej 5 lat w jednym z krajów członkowskich UE.

W jakiej dziedzinie?

W 7. Programie Ramowym działania JRC skupiają się wokół następujących obszarów badawczych: żywność, produkty chemiczne, zdrowie, środowisko, zrównoważony rozwój, szeroko rozumiane bezpieczeństwo, analizy techno–ekonomiczne, materiały odniesienia i pomiarów, zapobieganie oszustwom finansowym.

Jak to działa?

Prace prowadzone są przy konkretnym projekcie badawczym, realizowanym w danym instytucie JRC. W trakcie trwania stypendium naukowiec może uczestniczyć w niezbędnych szkoleniach i kursach językowych, jeśli jest to uzasadnione merytorycznie. Minimalny czas trwania stypendium to 12 miesięcy, maksymalny – 36 miesięcy.

Co jest finansowane?

Stypendysta otrzymuje miesięczne wynagrodzenie oraz zwrot kosztów podróży.

Jak aplikować?

Rekrutacja odbywa się w drodze konkursów ogłaszanych przez poszczególne instytuty JRC na ich stronach internetowych. Ogłoszenie każdego konkursu zawiera: opis projektu wraz z numerem referencyjnym; wymagane kwalifikacje i dokumenty, formularz aplikacyjny; termin składania wniosku oraz sposób złożenia dokumentów (e-mail, poczta).

W formularzu aplikacyjnym obowiązkowe jest wskazanie numeru referencyjnego projektu, którego dotyczy stypendium i przesłanie go wraz z innymi wymaganymi dokumentami do osoby kontaktowej podanej przy ogłoszonym konkursie.

7PR – JRC

Stypendium „kat. 40”

Czemu to służy?

Stypendium ma na celu zwiększenie możliwości szkoleniowych i mobilności doświadczonych naukowców. Stypendia oferowane są osobom zainteresowanym uczestnictwem w zaawansowanych pracach badawczych prowadzonych przez instytuty JRC.

Kto może aplikować?

Naukowcy posiadający 10–letnie doświadczenie w prowadzeniu prac badawczych po uzyskaniu stopnia doktora lub 15–letnie doświadczenie po uzyskaniu tytułu magistra.

Konkursy są otwarte dla naukowców z krajów członkowskich UE, krajów stowarzyszonych lub kandydujących, w tym dla rezydentów przebywających od co najmniej 5 lat w jednym z krajów członkowskich UE.

Wyjątkowo, po uzyskaniu zgody Dyrektora Generalnego JRC, istnieje możliwość ubiegania się o stypendium przez naukowców z innych krajów.

W jakiej dziedzinie?

W 7. Programie Ramowym działania JRC skupiają się wokół następujących obszarów badawczych: żywność, produkty chemiczne, zdrowie, środowisko, zrównoważony rozwój, szeroko rozumiane bezpieczeństwo, analizy techno-ekonomiczne, materiały odniesienia i pomiarów, zapobieganie oszustwom finansowym.

Jak to działa?

Stypendysta pracuje zazwyczaj przy konkretnym projekcie badawczym realizowanym w danym instytucie JRC. W trakcie trwania stypendium może uczestniczyć w niezbędnych szkoleniach i kursach językowych, jeśli jest to uzasadnione merytorycznie.

Minimalny czas trwania stypendium to 3 miesiące, maksymalny – 24 miesiące.

Co jest finansowane?

Stypendysta otrzymuje miesięczne wynagrodzenie oraz zwrot kosztów podróży.

Jak aplikować?

Rekrutacja na stypendium odbywa się w drodze konkursów otwartych, ogłaszanych przez poszczególne instytuty JRC na ich stronach internetowych. Ogłoszenie otwartego konkursu oznacza, że dokumenty aplikacyjne (formularz i inne dokumenty dostępne przy ogłoszonym konkursie) można przesyłać przez cały rok do osoby kontaktowej podanej na stronie internetowej. Selekcja kandydatów odbywa się kilka razy w roku, w zależności od możliwości i potrzeb personalnych danego instytutu JRC.

7PR – JRC

Warsztaty i zaawansowane szkolenia

Czemu to służy?

Warsztaty i zaawansowane szkolenia organizowane przez instytuty JRC są jednym z narzędzi wsparcia procesu rozszerzania i integracji UE. Stanowią okazję do zapoznania się z najlepszymi praktykami stosowanymi przez instytuty JRC, zdobycia nowej specjalistycznej wiedzy naukowej, spotkania się z najlepszymi ekspertami z różnych krajów europejskich, wymiany doświadczeń oraz nawiązania nowych kontaktów projektowych.

Kto może aplikować?

O udział w warsztatach i zaawansowanych szkoleniach mogą ubiegać się eksperci z nowych krajów członkowskich UE, krajów kandydujących i stowarzyszonych, jak również z krajów sąsiedzkich UE. Aktualne wymogi na stronach Dyrekcji Generalnej JRC.

W jakiej dziedzinie?

W 7. Programie Ramowym działania JRC skupiają się wokół następujących obszarów badawczych: żywność, produkty chemiczne, zdrowie, środowisko, zrównoważony rozwój, szeroko rozumiane bezpieczeństwo, analizy techno–ekonomiczne, materiały odniesienia i pomiarów, zapobieganie oszustwom finansowym.

Jak to działa?

Warsztaty i zaawansowane szkolenia są organizowane przez poszczególne instytuty badawcze JRC, w ramach tzw. „*Enlargement and Integration Action*”. W ramach tych spotkań najlepsi eksperci w dziedzinach badawczych realizowanych przez JRC mogą zdobywać wiedzę i prezentować stanowisko swojego kraju w omawianych tematach. W zależności od tematyki i celu spotkania preferowani mogą być przedstawiciele administracji publicznej.

Co jest finansowane?

Zwykle finansowany jest pobyt 1–2 osób z danego kraju. Finansowanie obejmuje wówczas koszty podróży i zakwaterowania.

Jak aplikować?

Rekrutacja na warsztaty i zaawansowane szkolenia polskich ekspertów odbywa się najczęściej za pośrednictwem Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE (KPK). Zainteresowana osoba proszona jest o wybór warsztatu lub szkolenia z listy ogłoszonej przez JRC i dostępnej na stronie internetowej DG JRC, a następnie przesłanie CV oraz listu motywacyjnego do KPK. Dokumenty są następnie przekazywane do organizatora spotkania w danym instytucie JRC. Selekcja kandydatów przeprowadzana jest przez JRC.

O CZYM TRZEBA PAMIĘTAĆ PRZY PISANIU PROJEKTU

Naukowcy mają wiele możliwości otrzymania dofinansowania prac badawczych z 7PR. Wiąże się to z koniecznością spełnienia rozmaitych szczegółowych wymogów stawianych przez grantodawcę. Istnieją jednak fundamentalne zasady, których należy przestrzegać, aby zwiększyć sukces składanego projektu. Oto kilka z nich:

- Zapoznać się i korzystać tylko z aktualnych dokumentów umieszczanych na stronie internetowej danego konkursu, ponieważ wymagania mogą się zmieniać z konkursu na konkurs. Podstawowe dokumenty dla programu Szczegółowego LUDZIE i POMYSŁY to: informacja o konkursie (*Call Fiche*), program pracy (*Work Programme*), przewodnik dla wnioskodawców (*Guide for Applicants*). Wszystkie konkursy wraz z dokumentami dostępne są na stronie:

<http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm>

W przypadku JRC wymagania i zasady aplikowania są podawane na stronach poszczególnych instytutów.

- Możliwie wcześniej zarejestrować się w systemie EPSS (*Electronic Proposal Submission Service*); jest to jedyna droga (on-line) przesłania do Komisji Europejskiej wniosku o bezpośrednie finansowanie działań. Dotyczy to tylko tych projektów, o dofinansowanie których zwracamy się do KE. W przypadku niektórych Akcji Marie Curie (ITN, IAPP), dostęp do infrastruktury i JRC aplikujemy wprost do instytucji uprawnionych – w sposób opisany w niniejszej publikacji przy tego rodzaju grantach.
- Nie czekać do ostatniej chwili z wysłaniem wniosku do KE (zwykle jest to godz. 17.00 w danym terminie). Zdarza się niestety, że w takiej sytuacji nasz projekt nie zostanie zapisany w systemie, który jest zamykany z wybiciem godziny „0”. Pamiętać trzeba nie tylko o naciśnięciu przycisku „save”, ale także o przycisku „submit”, ponieważ dopiero wtedy uruchomiana jest procedura przesyłania wniosku.
- Mimo możliwości pisania wniosku w każdym z oficjalnych języków UE, najlepiej przygotować go po angielsku. W innym wypadku KE może mieć problemy ze znalezieniem odpowiednich ekspertów, co kończy się tłumaczeniem naszego projektu na jęz. angielski – zwykle przez przypadkowego tłumacza.
- Przestrzegać obowiązujących reguł co do długości opisów, liczby stron, czcionki.
- Koncepcja projektu powinna być pisana zgodnie z wymogami formularza oraz kryteriami oceny podanymi w przewodniku dla wnioskodawców.
- Pisząc projekt należy odnieść się do wszystkich zawartych w formularzu aplikacyjnym kwestii, używając wręcz sformułowań z formularza i kryteriów oceny. Pisać konkretnie i na temat.
- Przygotowując CV pamiętać nie tylko o czysto naukowych aspektach swojej kariery. Na ocenę mają wpływ również inne kwestie pośrednio związane z czystą pracą naukową, np. zarządzanie projektami, popularyzacja nauki czy aktywne działanie w kołach naukowych i stowarzyszeniach.
- Przed wysłaniem dać komuś wniosek do przeczytania.

GDZIE ZNALEŹĆ POMOC PRZED I W TRAKCIE WYJAZDU ZAGRANICZNEGO

1. Europejska Sieć Centrów Informacji dla Naukowców powstała w 2004 r. z inicjatywy Komisji Europejskiej. Obecnie działa pod nową nazwą **EURAXESS**. Składa się z około 200 centrów znajdujących się w różnych instytucjach ponad 30 krajów europejskich. Ich głównym zadaniem jest udzielenie kompleksowej pomocy zagranicznym naukowcom przyjeżdżającym do danego kraju w celu prowadzenia prac naukowo-badawczych. Dla indywidualnego naukowca oznacza to, że w przypadku pytań dotyczących zasad przyjazdu, pobytu, zatrudnienia czy różnych kwestii rodzinnych może zwrócić się do pracowników centrum tego kraju, w którym zamierza prowadzić lub prowadzi prace badawcze. Podstawowe informacje można znaleźć także na stronach internetowych przygotowanych przez poszczególne kraje.

http://ec.europa.eu/euraxess/index_en.cfm?l1=0&l2=2

2. Polska Sieć Centrów Informacji dla Naukowców – jest członkiem sieci EURAXESS i składa się z 10 centrów usytuowanych w różnych regionach Polski. Oprócz pomocy zagranicznym naukowcom przyjeżdżającym do naszego kraju pracownicy sieci pomagają polskim naukowcom zainteresowanym wyjazdem na zagraniczny staż naukowy. Działalność sieci koncentruje się przede wszystkim na:

- prowadzeniu Portalu dla Mobilnych Naukowców,
- udzielaniu indywidualnych konsultacji i pomocy naukowcom i instytucjom,
- organizowaniu szkoleń z obszaru dotyczącego mobilności naukowców:
  - ↳ aspekty prawno-administracyjne;
  - ↳ oferty pracy i stypendiów dla polskich i zagranicznych naukowców;
- współpracy z różnymi instytucjami działającymi w obszarze mobilności naukowców.

3. Polski Portal dla Mobilnych Naukowców jest narzędziem wspomagającym pracę Polskiej Sieci Centrów Informacji. Zawiera on szczegółowe, na bieżąco uaktualniane informacje i praktyczne wskazówki dotyczące różnych kwestii związanych z przygotowaniem się do wyjazdu zagranicznego, jak i kwestii istotnych po powrocie do kraju. Znajduje się tutaj baza ofert wyjazdowych proponowanych przez polskie i zagraniczne instytucje i organizacje. Można na nim znaleźć również informacje o krajowych i międzynarodowych inicjatywach związanych z mobilnością naukowców.

Wersja portalu adresowana do obcokrajowców prowadzona jest w jęz. angielskim i ma pomóc im w znalezieniu różnych informacji związanych z przyjazdem i pobytem w naszym kraju:

<http://www.euraxess-poland.gov.pl>

4. Europejski Portal dla Mobilnych Naukowców prowadzony jest przez Komisję Europejską oraz członków europejskiej sieci EURAXESS z myślą o naukowcach zainteresowanych mobilnością międzynarodową. Jednym z jego głównych elementów jest europejska baza danych o stypendiach i ofertach pracy, które mogą być samodzielnie zamieszczane przez instytucje prowadzące badania. Indywidualni naukowcy mogą zaś posiadać własne strony z informacją o prowadzonych badaniach i ich rezultatach, umożliwiające łatwiejsze znajdowanie ofert zatrudnienia.

Pozostałe obszary tematyczne to prawa naukowców jako grupy zawodowej oraz europejska polityka dotycząca mobilności.

http://ec.europa.eu/euraxess/index_en.cfm

ASPEKTY PRAWNE

Przed wyjazdem za granicę w celu wykonywania projektu badawczo–szkoleniowego należy zapoznać się z zakresem prawno–administracyjnych zobowiązań, jakie powstają w przypadku takiego wyjazdu.

Poniższe informacje nie mają wiążącej mocy prawnej, oparte są jednak na doświadczeniu w realizacji wielu międzynarodowych programów naukowych.

Informacje zostały sporządzone według stanu prawnego istniejącego w dniu 1 października 2008 r.

1. Wjazd na terytorium obcego państwa i legalizacja pobytu

- **Zobowiązania względem państwa przyjmującego: czyli – czego w zakresie prawa wjazdu i legalizacji pobytu może wymagać od nas prawo państwa, do którego jedziemy.**

W przypadku państwa europejskiego, przed podjęciem realizacji projektu badawczo–szkoleniowego należy ustalić w pierwszej kolejności, jaka umowa będzie podstawą pracy za granicą. Jest to istotne ze względu na wymogi formalno-prawne, zróżnicowane niekiedy w zależności od celu i podstawy pobytu w danym państwie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), tj. państwach UE, Norwegii, Islandii i Lichtensteinu oraz nie należącej do EOG Szwajcarii. Do państwa spoza EOG, w celu wykonywania pracy, wjechać można w zasadzie tylko na podstawie wizy.

Bez wizy wjechać można do wielu spośród państw spoza EOG na okres 90 lub 180 dni, lecz w okresie tym - bez posiadania wizy - nie można uzyskiwać dochodów z tytułu pracy.

Obywatele państw EOG przebywający w innym państwie członkowskim najczęściej muszą zgłosić swój pobyt we właściwym urzędzie, jeżeli przebywają na terytorium tego państwa przynajmniej 3 miesiące. Jest to wymóg, o którym nie można zapomnieć.

Szczegółowe informacje o obowiązkach związanych z przekraczaniem granicy, w tym o obowiązku wizowym, uzyskać można na stronach internetowych ambasad państw obcych w Polsce. Listę placówek dyplomatycznych wraz z danymi kontaktowymi znaleźć można na stronach internetowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych: www.msz.gov.pl

- **Zobowiązania względem prawa polskiego: czyli – jakich formalności powinno się dopełnić przed wyjazdem.**

Zakres obowiązków koniecznych do dopełnienia przed czasowym opuszczeniem Polski zależy w dużej mierze od sytuacji osobistej istniejącej bezpośrednio przed wyjazdem. Niezależnie jednak od sytuacji osobistej, każda osoba wyjeżdżająca za granicę na okres co najmniej 3 miesięcy, powinna zgłosić ten fakt w urzędzie gminy/dzielnicy/miasta, w którym jest zameldowana, a następnie powinna zgłosić tam także fakt powrotu do kraju.

Przed wyjazdem należy na odpowiednim formularzu zgłosić w urzędzie skarbowym zmianę miejsca zamieszkania.

Ponadto, każdy kto bezpośrednio przed wyjazdem jest stroną jakiegokolwiek postępowania podatkowego, sądowego lub administracyjnego, powinien zgłosić fakt zmiany miejsca zamieszkania organowi, który to postępowanie prowadzi.

2. Ubezpieczenia społeczne podczas pracy za granicą

Państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) objęte są europejskim systemem koordynacji systemów ubezpieczeń społecznych. Współpraca w tym zakresie powoduje, iż obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne istnieje – co do zasady – tylko w jednym państwie, którym z reguły jest państwo, w którym praca jest faktycznie wykonywana. Od tej zasady istnieje wiele wyjątków uwzględniających zróżnicowane sytuacje migrujących pracowników.

Najważniejszym jednak aspektem koordynacji jest fakt, iż okresy ubezpieczeń powstałe podczas pracy w innym państwie członkowskim zostaną zaliczone do ubezpieczeń społecznych w Polsce, co nie nastąpi w przypadku wykonywania pracy w większości państw pozaeuropejskich, takich jak w szczególności Stany Zjednoczone, Federacja Rosyjska, Australia, Kanada.

Więcej na temat zasad koordynacji ubezpieczeń społecznych w Europie znaleźć można na stronach internetowych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych: www.zus.pl

3. Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ)

Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ) uprawnia do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na terytorium innego państwa EOG na takich samych zasadach jak te, które są przewidziane dla obywateli tego państwa. Korzystanie z opieki zdrowotnej „na takich samych zasadach” nie jest jednak tożsame z prawem do korzystania z takiej opieki „za darmo”. Systemy opieki zdrowotnej poszczególnych państw przewidują bowiem odpłatność niektórych usług, które w Polsce są usługami darmowymi.

Ponadto, należy zwrócić uwagę na fakt, iż niektóre usługi opieki zdrowotnej za granicą są znacznie droższe niż stawki jakie refunduje Narodowy Fundusz Zdrowia i może okazać się w przypadkach wybranych poważniejszych zabiegów lub hospitalizacji, że pacjent zobowiązany będzie do partycypowania w kosztach tego typu usług. W związku z powyższym korzystnym może okazać się wykupienie dodatkowego, komercyjnego ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków lub chorób, w tym dla hospitalizacji.

Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego otrzymać można nieodpłatnie we właściwym dla miejsca zamieszkania, wojewódzkim oddziale NFZ. EKUZ wydawana jest na miejscu na podstawie aktualnie podstemplowanej pracowniczej książeczki ubezpieczeniowej lub ostatniego formularza ZUS–RMUA.

Więcej na temat zasad uzyskania EKUZ i korzystania z opieki zdrowotnej za granicą znaleźć można na stronach internetowych Narodowego Funduszu Zdrowia: www.nfz.gov.pl

4. Opodatkowanie dochodów uzyskanych w okresie czasowej pracy za granicą

• Unikanie podwójnego opodatkowania

Osoba mająca stałe miejsce zamieszkania w Polsce, a uzyskująca dochody podczas czasowego pobytu za granicą, podlega w zakresie tych dochodów zarówno prawu podatkowemu państwa, w którym uzyskuje przychody, jak i polskiemu prawu podatkowemu. Oczywiście, w celu uniknięcia sytuacji konieczności zapłaty dwóch podatków dochodowych od tego samego dochodu, stosuje się postanowienia umów bilateralnych o unikaniu podwójnego opodatkowania.

O tym ile i czy w ogóle zapłacimy podatek za granicą, decyduje prawo podatkowe tamtego państwa oraz – w niektórych przypadkach – umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania. Podatek zapłacony za granicą wpływa jednak bezpośrednio na zakres obowiązków podatkowych w Polsce.

Za każdym razem należy zapoznać się z treścią odpowiedniej umowy bilateralnej o unikaniu podwójnego opodatkowania. Treść wybranych umów bilateralnych zamieszczona jest na stronach internetowych Ministerstwa Finansów: www.mf.gov.pl

• Polskie zwolnienia podatkowe dla zagranicznych dochodów z tytułu realizacji projektu badawczo-szkoleniowego

W polskiej ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz.U. 2000 r. Nr 14, poz. 176 z późn. zm.) istnieją przepisy mogące stanowić podstawę zwolnienia podatkowego dla dochodów uzyskanych w ramach realizacji prac badawczo szkoleniowych finansowanych ze

środków Komisji Europejskiej. Jednym z nich jest przepis **art. 21 ust. 1 pkt 46**, który stanowi, iż wolne od podatku są:

dochody otrzymane przez podatnika, jeżeli:

- a) pochodzą od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych ze środków bezzwrotnej pomocy, w tym ze środków programów ramowych badań, rozwoju technicznego i prezentacji Unii Europejskiej i z programów NATO, przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra lub agencje rządowe, w tym również w przypadkach, gdy przekazanie tych środków jest dokonywane za pośrednictwem podmiotu upoważnionego do rozdzielania środków bezzwrotnej pomocy oraz*
- b) podatnik bezpośrednio realizuje cel programu finansowanego z bezzwrotnej pomocy; zwolnienie nie ma zastosowania do dochodów osób fizycznych, którym podatnik bezpośrednio realizujący cel programu zleca – bez względu na rodzaj umowy – wykonanie określonych czynności w związku z realizowanym przez niego programem.*

Należy jednakże zwrócić uwagę na fakt, iż wykładnia w/w przepisu budzi w niektórych przypadkach wątpliwości interpretacyjne, co do zakresu projektów nim objętych. W związku z powyższym – w przypadku zaistnienia wątpliwości – zalecany jest kontakt z właściwym urzędem skarbowym celem ustalenia wykładni istniejącej w tym urzędzie. Możliwe jest także wystąpienie do Ministra Finansów z wnioskiem o wydanie pisemnej interpretacji prawa podatkowego, o czym mowa poniżej.

Ministerialne, pisemne interpretacje prawa podatkowego w Polsce:

Od dnia **1 lipca 2007 r.** obowiązuje w Polsce znowelizowana ustawa z dnia 29.08.1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. 2005 r., nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami art. 14b i nast. pisemne interpretacje prawa podatkowego wydaje Minister Finansów. Dotychczas interpretacje te wydawane były przez naczelników urzędów skarbowych.

Nowa procedura przewiduje w szczególności następujące założenia:

- a. wniosek o wydanie interpretacji składany jest na urzędowym formularzu,
- b. wniosek składany jest za pośrednictwem jednej z 4 izb skarbowych (warszawskiej, poznańskiej, bydgoskiej lub katowickiej),
- c. czas oczekiwania na odpowiedź wynosi do 3 miesięcy,
- d. opłata za wydanie interpretacji wynosi 40 zł od każdego pytania ujętego we wniosku.

Oczywiście, wystąpienie z wnioskiem o wydanie interpretacji nie jest obowiązkiem, a uprawnieniem podatnika. Najważniejszym jest jednakże, aby we wniosku bardzo dokładnie i zgodnie z rzeczywistością przedstawić stan faktyczny oraz swoje stanowisko w danej sprawie.

Ważne strony internetowe:

- ↳ Ministerstwo Finansów _____ www.mf.gov.pl
- ↳ Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego _____ www.nauka.gov.pl
- ↳ Ministerstwo Spraw Zagranicznych _____ www.msz.gov.pl
- ↳ Zakład Ubezpieczeń Społecznych _____ www.zus.pl
- ↳ Narodowy Fundusz Zdrowia _____ www.nfz.gov.pl
- ↳ Sejm RP _____ www.sejm.gov.pl
- ↳ Sejm RP: baza aktów prawnych _____ <http://isip.sejm.gov.pl/prawo/index.html>

ZOSTAŃ EWALUATOREM PROJEKTÓW W 7PR

Projekty składane przez konsorcja, indywidualne instytucje lub naukowców do 7. Programu Ramowego są poddawane ocenie niezależnych ekspertów – ewaluatorów, pochodzących z różnych krajów. Komisja Europejska wybiera ich ze specjalnie utworzonej w tym celu bazy. Przez cały okres trwania 7PR mogą rejestrować się w niej indywidualne osoby zainteresowane oceną projektów. Innym trybem jest zgłaszanie ekspertów przez ich instytucje macierzyste.

W powyższej bazie jest ciągle za mało polskich naukowców, osób pracujących w przemyśle i administracji. Sytuacja ta ma niekorzystny wpływ na jakość i szanse akceptacji wniosków z polskim udziałem.

Zachęcamy do zgłaszania się do bazy ekspertów 7PR!

<https://cordis.europa.eu/emmf7/index.cfm?fuseaction=wel.welcome>

Korzyści z udziału w ewaluacji projektów:

- doświadczenie zdobyte podczas oceny można wykorzystać przy pisaniu własnych projektów, skracając czas poświęcony na pisanie wniosków i zwiększając szanse otrzymania funduszy unijnych na własne badania;
- za wykonaną pracę ekspert otrzymuje wynagrodzenie od Komisji Europejskiej: 450 euro za każdy dzień pracy, zwrot kosztów podróży, dietę hotelową (100 euro/doba) oraz dietę dzienną w wysokości 92 euro.

Kto może zostać ewaluatorem:

- każda osoba pracująca w sektorze badawczo–rozwojowym oraz w przemyśle, gdyż 7PR finansuje zarówno projekty badawcze, jak i wspierające naukę;
- udział w ocenie jest sprawą indywidualną każdego zgłaszającego się eksperta, oznacza to, że nie jest wymagana zgoda pracodawcy;
- podstawowym wymogiem jest posiadana wiedza i doświadczenie w danej dziedzinie oraz dobra znajomość języka angielskiego;
- inne atuty (KE bierze pod uwagę różne aspekty, w zależności od celu konkursu), np.:
  - ↳ doświadczenie w ewaluacji różnego rodzaju projektów;
  - ↳ doświadczenie w realizacji i/lub ocenie międzynarodowych projektów;
  - ↳ udział w różnych gremiach i zespołach eksperckich;
  - ↳ współpraca z przemysłem;
  - ↳ działania popularyzujące naukę.

Jak zostać ewaluatorem:

- zarejestrować się w bazie ekspertów 7PR;
- wypełnić formularz (on–line) podając dane osobowe, opisując doświadczenie oraz wymieniając obszary 7PR, oceną których jesteśmy zainteresowani;
- szczególną uwagę należy zwrócić na podawane dziedziny. Nie należy ich zawężać, ponieważ KE potrzebuje ekspertów o szerszym zakresie wiedzy, szczególnie w kontekście interdyscyplinarnych projektów, na które kładziony jest nacisk w 7PR;
- czekać na e–mail od KE zapraszający do wzięcia udziału w ewaluacji.

Więcej informacji

↳ Strona KPK _____ <http://www.kpk.gov.pl/7pr/eksperci.html>

PRACA W INSTYTUCJACH EUROPEJSKICH

Możliwość podjęcia pracy lub odbycia stażu istnieje we wszystkich instytucjach europejskich, mianowicie w Komisji Europejskiej, Radzie UE, Parlamencie Europejskim, Trybunale Sprawiedliwości, Trybunale Obrachunkowym, Komitecie Ekonomiczno-Społecznym, w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich i Komitecie Regionów. Rodzaj podjętej pracy zależy od konkretnej instytucji oraz posiadanych kwalifikacji.

STAŻYŚCI

Młodzi absolwenci szkół wyższych (w tym z tytułem licencjata) mogą zdobyć praktyczne doświadczenie i wiedzę o codziennej pracy departamentów i służb danej instytucji w trakcie 3–5 miesięcznego tzw. stażu urzędniczego. Oferta skierowana jest także do osób, które w ramach prowadzonej przez całe życie nauki uzyskały ostatnio dyplom szkoły wyższej i rozpoczynają karierę zawodową. W trakcie stażu wypłacane jest niewielkie miesięczne wynagrodzenie.

Jak aplikować?

Dwa razy do roku ogłaszany jest nabór na staże odbywające się w okresie marzec–lipiec oraz październik–luty. Oprócz wykształcenia wyższego wymagana jest znajomość dwóch oficjalnych języków UE, w tym angielskiego, francuskiego lub niemieckiego.

Konkursy, ich zasady oraz rezultaty ogłaszane są na stronie:

http://ec.europa.eu/stages/index_en.htm

URZĘDNICY (*Permanent Officials*)

Urzednicy są podzieleni na dwie kategorie:

- **Administratorzy (kategoria „AD”)** uczestniczą w tworzeniu polityki budżetowej, wspólnej polityki rolnej, koordynacji polityk gospodarczych krajów członkowskich, negocjacjach z krajami spoza UE, jak również w interpretacji i wdrażaniu prawa wspólnotowego. Osoby ubiegające się o pracę muszą mieć ukończone przynajmniej 3-letnie studia wyższe, przy czym wymogi co do kwalifikacji i doświadczenia zawodowego różnią się w zależności od kategorii (od AD 5 do AD 16).
- **Asystenci (kategoria „AST”)** odpowiadają za zadania wykonawcze, pracując w ramach każdego obszaru działania danej instytucji europejskiej. Odgrywają ważną rolę w obszarach zarządzania wewnętrzną strukturą danej instytucji europejskiej (budżetowej, finansowej, personalnej, informatycznej), jak również uczestniczą we wdrażaniu różnych polityk UE. Asystenci mogą być również odpowiedzialni za prace sekretarskie i biurowe, utrzymywanie archiwów, zapewnienie efektywnego działania departamentów administracyjnych. Osoby ubiegające się o pracę powinny posiadać co najmniej średnie wykształcenie.

Jak aplikować?

Rekrutacja odbywa się w drodze otwartych konkursów publikowanych w Dzienniku Urzędowym Wspólnoty Europejskiej i organizowanych przez Europejskie Biuro Selekcji Kadr na stronie internetowej:

http://europa.eu/epso/competitions/conthome_en.htm

Kandydaci muszą spełniać kryteria wskazane w konkursie, dotyczące wykształcenia i doświadczenia zawodowego oraz pochodzić z krajów członkowskich UE. Powinni wykazywać się płynną znajomością jednego z oficjalnych języków UE i satysfakcjonującą znajomością drugiego oraz mieć uregulowany stosunek do służby wojskowej. Osoby, które zdały egzaminy konkursowe, zostają umieszczone na liście rezerwowej pracowników, z której w przyszłości rekrutowane są osoby na konkretne stanowiska pracy.

GWARANCJA PRAW DLA NAUKOWCÓW

Dnia 11 marca 2005 r. Komisja Europejska opublikowała dwa zalecenia „**Europejską Kartę Naukowca**” oraz „**Kodeks postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych**”. W obu dokumentach mowa jest o roli, odpowiedzialności i prawach naukowców oraz ich pracodawców. Mają one zapewnić atrakcyjną karierę zawodową oraz poprawić warunki zatrudnienia i pracy naukowców we wszystkich krajach europejskich.

Karta i Kodeks są głównymi komponentami strategii Unii Europejskiej mającej na celu stymulowanie wzrostu zatrudnienia i rozwoju ekonomicznego poprzez utworzenie przejrzystego, konkurencyjnego i otwartego rynku pracy dla naukowców.

Europejska Karta Naukowca mówi o roli, odpowiedzialności i uprawnieniach naukowców oraz ich pracodawców i organizacji przyznających fundusze. Jej celem jest zapewnienie, aby istniejące powiązania pomiędzy tymi stronami przyczyniały się do wymiany rezultatów naukowych i rozwoju kariery naukowca.

Kodeks postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych ma na celu pomoc we wprowadzeniu przejrzystych i jasnych zasad procedur rekrutacyjnych. Między innymi proponuje się w nim, aby przy wyborze pracownika nie kierować się tylko liczbą publikacji, ale stosować różne kryteria, takie jak doświadczenie w nauczaniu, zarządzaniu, pracy w zespole, transferze wiedzy, współpracy z przemysłem czy działalności popularyzatorskiej.

Intencją Komisji jest, aby zapisy obu dokumentów zostały włączone do wewnętrznych przepisów poszczególnych instytucji badawczych lub nawet do ustawodawstwa państw członkowskich. Na koniec 2008 roku około 900 instytucji z 25 krajów europejskich podpisało deklarację stosowania Karty i Kodeksu w ich wewnętrznych regulacjach.

Zalecenia Komisji z dnia 11 marca 2005 r. zostały przyjęte dotychczas w **Polsce** przez 3 organizacje: Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Prezydium Polskiej Akademii Nauk, Niezależne Forum Akademickie oraz tylko przez jedną jednostkę badawczą: Instytut Lotnictwa w Warszawie.

Więcej informacji na temat Karty i Kodeksu, instytucji, które podpisały deklarację stosowania ich zasad oraz sposobów realizacji obu dokumentów znajduje się na stronie:

<http://ec.europa.eu/euraxess/rights>

